

Krajinná sféra a její zákl.části

Dno oceánu

Autor: Mgr. Irena Doležalová

Datum (období) tvorby: únor 2012 – červen 2013

Ročník: šestý

Vzdělávací oblast: zeměpis

Anotace:

- Žáci se seznámí se základními pojmy nového předmětu - zeměpisu. Porozumí základním pojmům týkajících stavby Země, vzniku krajiny a působení vlivů na Zemi s řadou obrázků, které tyto pojmy doplňují. Tyto informace žákům pomohou získat ucelené informace a možnost dále rozvíjet jejich představivost a fantazii.
- V rámci tohoto modulu si žáci najdou odpovědi na otázky z pracovních listů a naučí se řešit různorodé úlohy, které následně mohou konfrontovat s praxí. Zároveň je v tomto modulu kladen důraz na rozvíjení samostatnosti a kreativity žáků.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

ŽS
ŽELÁTOVSKÁ

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

13. Dno oceánu

obr.1 Obrázek ukazuje místo kde se setkává hladina moře se souší. Tato čára se nazývá březní čára.

- ✓ **Světový oceán zabírá asi 71% povrchu zeměkoule.**
- ✓ **Čára, v níž se hladina světového oceánu stýká se souší, se nazývá **březní čára**.**
- ✓ **Pruh území souše kolem březní čáry se nazývá **pobřeží**.**
- ✓ **Pevnina vybíhající do oceánu jsou **poloostrovy**.**
- ✓ **Oceán vybíhající do pevniny tvoří **zálivy**.**

13. Dno oceánu

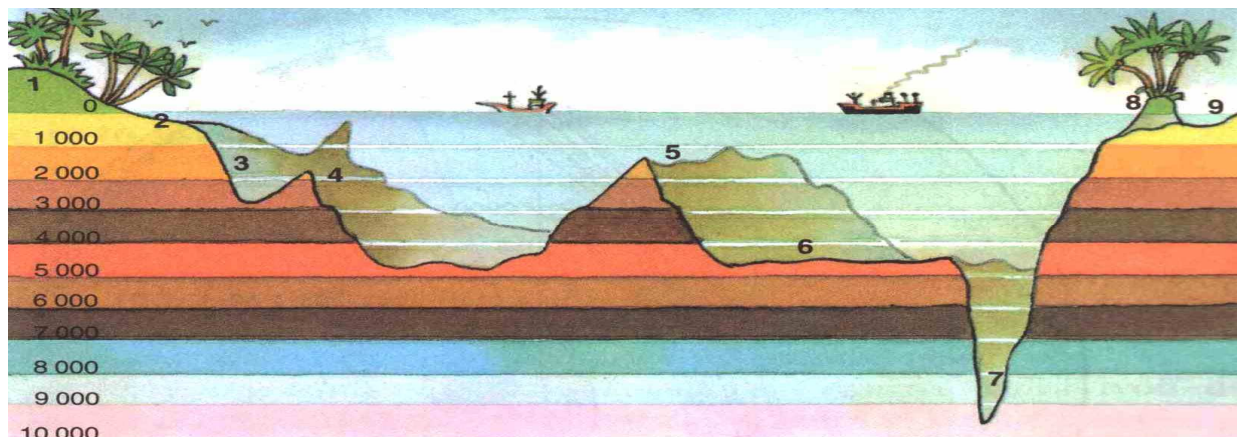

obr.2 Světlemodrá barva vyznačuje rozsah ostrovního šelfu.

- ✓ **Okraj pevniny zatopený oceánem se nazývá *pevninský šelf* (zde jsou naleziště ropy a zemního plynu, bývá hluboký do 200m a jsou zde velká loviště ryb).**
- ✓ **Od hloubky 200m začíná mořské dno klesat a přechází do strmého *pevninského svahu*, který sahá až do hloubky 2500m.**
- ✓ **V hloubce 1500-3000m přechází pevninský svah do oceánských hlubin, v nichž největší plochy zabírají *oceánské pánve* (mají ploché dno a dosahují hloubky kolem 5000m).**

13. Dno oceánu

Dno oceánu III.

Obr.3 Průřez oceánským dnem

1. pevnina
2. pevninský šelf
3. pevninský svah
4. podmořská hora
5. středoocéánský hřbet
6. oceánská pánev
7. hlubokooceánský příkop
8. ostrov
9. okrajové moře

- ✓ **Pánve oddělují mohutné *středoocéánské hřbety* (jsou to nejdelší pohoří naší planety, která se ze dna oceánů zvedají do výše kolem 3000m, někdy se zvedají až nad mořskou hladinu, kde tvoří řetězce ostrovů – Havajské ostrovy v Tichém oceánu).**
- ✓ **Nejhlubšími částmi dna jsou protáhlé sníženiny – *hlubokooceánské příkopy* (nejhlubší z nich dosahuje hloubky kolem 11000m – Mariánský příkop v Tichém oceánu).**

13. Dno oceánu

Shrnutí učiva „Dno oceánu“

- ✓ **Části mořského dna jsou:**
  - ✓ ***Pevninský šelf***
  - ✓ ***Pevninský svah***
  - ✓ ***Oceánské pánve***
  - ✓ ***Středoocéánské hřbety***
  - ✓ ***Hlubkooceánské příkopy***

Seznam použité literatury a obrázků

- Šárka Brychtová, Josef Brinke, Josef Herink: **Planeta Země** - zeměpis pro 6-7 ročník ZŠ. Nakladatelství Fortuna, 1995,1997. ISBN 80-7168-475-9
  - obr.3/str.46;
- Jaromír Demek, Stanislav Horník, Eduard Hofmann, Josef Janás, Lenka Hradilová
Jiří Kovařík: **Zeměpis 6**, SPN – pedagogické nakladatelství,a.s.,2007. ISBN 978-80-7235-362-0
  - obr.2/str.31; obr.1/str.31
- Petr Lorenc: **Živá planeta** - Úvod do zeměpisu pro 6.ročník. Nakladatelství MOBY DICK, s.r.o. dotisk 1.vydání Praha 2000. ISBN 80-9022223-1-5
- Helena Holovská, Radek Pavlů a kolektiv: Zeměpis pro 6. ročník ZŠ, **Vesmír/Mapa**. Nakladatelství Alter, s.r.o. Všeň,Vydání první 1998. kód 092901